

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 2312
Konu : Soru Önergeleri

05/2012
25 Mayıs 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 24.04.2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-62666 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya ÖNDER'e ait 7/6275, Balıkesir Milletvekili Namık HAVUTÇA'ya ait 7/6276, Bursa Milletvekili Turhan TAYAN'a ait 7/6277, 7/6284, Ordu Milletvekili İdris YILDIZ'a ait 7/6278, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/6279, İstanbul Milletvekili Ali ÖZGÜNDÜZ'e ait 7/6280, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/6281, 7/6282, 7/6285, 7/6289, 7/6290, Hatay Milletvekili Hasan AKGÖL'e ait 7/6283, Adana Milletvekili Ali HALAMAN'a ait 7/6286, Trabzon Milletvekili Koray AYDIN'a ait 7/6287, Adana Milletvekili Muharrem VARLI'ya ait 7/6288, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/6291, Bartın Milletvekili Muhammet Rıza YALÇINKAYA'ya ait 7/6292, Sakarya Milletvekili Engin ÖZKOÇ'a ait 7/6293, İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'a ait 7/6294, Eskişehir Milletvekili Kazım KURT'a ait 7/6295, 7/6296, 7/6297, 7/6298, Kars Milletvekili Mülkiye BİRTANE'ye ait 7/6299, Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'a ait 7/6300 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Görüş 7/6275, 7/6276, 7/6277, 7/6278,
7/6279, 7/6280, 7/6281, 7/6282, 7/6283,
7/6284, 7/6285, 7/6286, 7/6287, 7/6288,
7/6289, 7/6290, 7/6291, 7/6292, 7/6293,
7/6294, 7/6295, 7/6296, 7/6297, 7/6298,
7/6299, 7/6300 (47 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Koray AYDIN
Trabzon Milletvekili
:7/6287****Esas No**

Bilindiği üzere 2011 Eylül ayında yaklaşık kilogramı 6 TL'den pazara inen fındık, kısa sürede 7 TL'ye, yılsonuna doğru da 7,70 TL'ye kadar yükselmişti. Ancak 2012 Ocak ayında TMO'nun piyasaya satış yönlü müdahalesinin ardından istikrarını kaybeden fındık piyasası, başka faktörlerin de etkisiyle; Nisan 2012 fındık fiyatlarının Nisan 2012 itibariyle 5,5 TL'nin altına gerilemesine yol açmıştır.

Bütün bu olumsuzluklar sonucunda Karadeniz ekonomisinin can damarı, Türkiye'nin tarım ürünlerindeki en büyük ihracat kalemi olan fındık üzerine oynanan oyunlar başta fındık üreticisini, doğrudan ya da dolaylı olarak geçimini fındıktan sağlayan insanları ve ilgili esnafı mağdur ve perişan etmiş bulunmaktadır. Ülke ve bölge ekonomisi için son derece önemli olan bu konuda, hükümetin ve özellikle Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın yaptığı çalışmalar ve uyguladığı politikalar, büyük önem taşımakta ve konuyla ilgili pek çok soru kamuoyu tarafından cevaplandırılmayı beklemektedir.

SORU 1) Yeni fındık piyasada halen 5,5 TL'nin altına düşmüş iken TMO'nun stoklarındaki fındığı kilogramı 6,5 TL'den iç piyasaya satma ısrarının gerekçesi nedir?

SORU 2) Yeni sezon fındıkla karıştırılan TMO fındığının yurtdışından geri çevrilen miktarı ne kadardır?

SORU 3) Yurt dışından geri çevrilen TMO fındığın ne kadarı iç piyasaya sunulmuştur?

SORU 4) Dünya ülkeleri, kendi insanların sağlığı açısından alfatoksin miktarı yüksek olan fındıkları iade ederken; halen TMO'nun iç piyasaya sürdüğü fındık insanımızın sağlığı açısından sakıncalı değil midir?

SORU 5) Halen TMO'nun satışa sunduğu fındığın alfatoksin yönüyle insan sağlığı açısından zararlı olmadığına dair Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun (Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı) bir raporu bulunmakta mıdır? Varsa bu rapor kamuoyuna açıklanmış mıdır?

SORU 6) TMO, stoklarında yağlığa ayrılacak ne kadar fındık bulunmaktadır? TMO stoklarındaki fındığın hangi takvim dâhilinde yağlığa ayrılması planlanmaktadır?

SORU 7) Fındığın 7,70 TL olduğu 2012 Aralık ayında 100 kg iç fındık ortalama 920 ABD dolarına ihraç edilirken, fındık 5,5 TL olduğu halde yaklaşık 840 ABD dolarına ihraç edildiği doğru mudur?

SORU 8) İç piyasa fiyatlarında %30-35 düşüş olurken, ihracat fiyatlarında aynı paralelde düşüş olmaması, düşüşten esas zarar edenin üretici olduğunu ortaya koymaktadır. Fındık üreticisi ve esnaf piyasadaki düşüşten zarar ederken, düşüşü kazanca çevirenler kimlerdir?

SORU 9) TMO satış yönlü piyasaya müdahale edip fiyatların düşmesine yol açarken, önümüzdeki dönemde alım yönlü müdahale etme ve fiyatları yükseltme gibi bir politikası var mıdır?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8-9) TMO, stoklarındaki 2008 mahsulü kabuklu fındık için belirlediği 6,50 TL/Kg fiyat üzerinden yaklaşık 3 Bin Tonluk satış gerçekleştirmiştir. Ancak, 2012 yılına yönelik rekolte tahmin çalışmalarında 750 Bin Tonluk bir üretimin öngörülmesi nedeniyle, elinde stok bulunduranların hızlı bir şekilde ürünlerini elden çıkarmaya çalışması, dış alıcıların ise alımları yavaşlatması, fındık fiyatlarında düşmenin nedeni olarak değerlendirilmektedir.

Levant kalite kabuklu fındık piyasalarda 02.05.2012 tarihi itibarıyla 6,20 TL/Kg fiyattan işlem görmektedir. Bu fiyata alan bazlı gelir desteği kapsamında yapılmış olan ödemeler de dahil edildiğinde üretici eline 7,70 TL/Kg geçmektedir.

Hasadın başlayacağı 2012 Ağustos ayına kadar piyasalarda bir miktar arz açığının oluşacağı ve açığın karşılanmasına dönük TMO stoklarına ihtiyaç duyulacağı beklenmektedir. Piyasalardan talep gelmesi öngörülmeyen 25 Bin Ton fındığın ise yağlık imalat çalışmalarına başlanmıştır. Bakiye kısmın değerlendirilmesi ise bilahare yapılacaktır.

Levant kalite kabuklu fındığın Aralık 2011 ayı ortalama piyasa fiyatı 7,10 TL/Kg olup, iç fındığın ortalama ihraç fiyatı ise 8,30 \$/Kg'dır.

Ayrıca, yurtdışından geri çevrilen TMO ürünü söz konusu değildir.

TMO tarafından elinde bulunan stoklar her dört ayda bir kimyasal analize tabi tutulmakta olup, aflatoksin, asit ve peroksit değerlerine bakılmaktadır.

Kabuklu fındık stoklarının satışa açılmasından önce de söz konusu analizler yapılmış olup, insan sağlığı açısından sakıncalı ve satışa mani bir husus tespit edilmemiştir.

TMO, stoklarındaki ürünlere ait analizlerini, bünyesinde bulunan ve birçok konuda akredite olmuş "Ürün Teknolojisi ve Laboratuvar Şube Müdürlüğünde" yapmaktadır.

2006/10865 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile TMO'ya verilen fındık alım görevi, Fındık Stratejisi kapsamında yürürlüğe giren 2009/15202 sayılı Kararname ile sonlanmış olup, piyasalar arz ve talep dengesi doğrultusunda şekillenmektedir.